

mange politisk-økonomiske Problemer, som ganske givet vil trænge sig paa.

„Krigsøkonomi og Efterkrigsproblemer“ er et af de mere værdifulde Bidrag til den hjemlige „populære“ økonomiske Literatur. Den er, som Titlen angiver, delt i 2 Hovedafsnit, et historisk om Krigsøkonomien, som den har udviklet sig til og med 1943, og et om Efterkrigstidens økonomiske Problemer.

Bogens historiske Del er ikke blot koldt konstaterende, men er spækket med Forklaringer og klare, let forstaaelige Ræsonnementer, som udmærket supplerer og krydrer de meddelte Fakta. Her behandles dels Krigsøkonomiens Fællestræk, dels de særlige krigsøkonomiske Problemer, som man i nordiske Lande har været stillet over for at maatte løse.

Mange af de Oplysninger, Bogen giver om Udviklingen i Danmark, vil være kyndige Læsere bekendt fra Aviser og Tidsskriftartikler. Saaledes vil Afsnittet om Landbruget sikkert ikke give den landbrugskyndige meget nyt, omend Redegørelsen for Udviklingen i Landbrugets Indtægtsforhold og maaske især Diskussionen om de stigende Ejendomspriser og Faren for en fremtidig Landbrugskrise kan give ogsaa Landbrugere noget at tænke paa. Som Bogen er lagt an med Henblik paa videre Diskussion i Studiekredse — for her ligger formentlig Bogens egentlige Opgave — maa det imidlertid uvægerlig blive saadan, at Læsere med særlig Indsigt i visse Forhold vil finde Redegørelsen for disse Forhold vel frejdig og noget spinkel. Saadan skal en populær Bog ogsaa være. Den skal ikke trætte med for dybtgaaende Ræsonnementer, men give Læseren Forstaaelse af, at der *kan* graves dybere i Spørgsmaalene — og den skal helst anspore Læseren til selv at fortsætte, hvor Forfatteren holder op. Dette maa siges at være lykkedes for Kragh og Gersmann, hvis korte og friske Stil og klare Maade at lægge Sagerne til Rette paa absolut giver Læseren Appetit paa Stoffet.

Har man med Flid tilegnet sig den megen Viden, som kan hentes i Afsnittet om Krigsøkonomien, kan man med større Udbytte give sig i Lag med Rosinen i Pølseenden, Afsnittet om Efterkrigsproblemerne.

Forfatterne redegør i dette Afsnit først for de teknisk-økonomiske Forskydninger, som Krigen har foraarsaget i Verdensøkonomien, samt for de politiske Forudsætninger hvorunder Genopbygningen kan tænkes at ville foregaa. De paapeger, hvorledes baade tyske og allierede Efterkrigsplaner understreger Betydningen af, at der skabes centrale økonomiske Kontrolorganer, som kan kontrollere de enkelte Landes økonomiske Politik, der forudsættes baseret paa „en eller anden Grad af national Planøkonomi“. Det vises, at Regulering af Samhandelen mellem Landene vil blive en Nødvendighed; som den svenske Økonom *Myrdal* siger: „Der har sandsynligvis aldrig tidligere været daarlige Forudsætninger for at rejse Kravet om international Frihandel i Verden“.

Af særlig stor Interesse er Forfatternes Gennemgang af de danske Efterkrigsproblemer. Efter at have behandlet Beskæftigelsesproblemet kommer de her ind paa nogle særdeles interessante Betragtninger om Hovederhvervenes Fremtidsmuligheder. Det hævdes, at en vidtgaaende Erhvervsomlægning sikkert vil vise sig nødvendig. Det kan „befrygtes, at vore Landbrugsprodukters kvalitetsmæssige Forspring er i Færd med at blive indhentet, og at den moderne Køleskibsteknik formindsker de Fordele, vi tidligere har haft af vor nære Beliggenhed ved det engelske Marked. Hvis England paatager sig handelspolitiske Forpligtelser over for sine Dominions, kan det slaa Hovedet paa Sømmet. Muligvis ligger Landbrugets Fremtid da i en storstilet Konserveseksport — — —“. Forfatterne mener, at det i hvert Fald er gennem en industriel Ekspansion, dansk Erhvervsliv skal finde sin Fremtid.

Som man vil forstaa, er de 15 Sider om Danmarks Fremtid, som den tegner sig for os paa indeværende Tidspunkt, ikke kedelig Læsning, selv om man maaske ikke ligefrem opmuntres af Forfatternes Forsikringer om, at Produktionsreguleringer, Investeringskontrol, Priskontrol og Rationeringer vil blive nødvendige Led i Efterkrigstidens økonomiske Politik. Omend meget taler for, at Forfatterne vil faa Ret paa flere Punkter i deres „Efterkrigsprogram“, er der dog Grund til at understrege, at en væsentlig Del af de i Bogen angivne Løsninger

af Efterkrigsproblemerne staar for Forfatterernes egen Regning og absolut ikke vil faa enstemmig Tilslutning — ej heller hos Økonomerne.

Dette er imidlertid ikke afgørende. Bogen vil give Anledning til Diskussion og Eftertanke, og hermed vil dens egentlige Maal være naaet.

B. G. Jensen.

Udkomne Bøger.

Beretning vedrørende Undersøgelse af Ensilage og dens Indflydelse paa Mælkens Kvalitet. Udarbejdet af De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation. Ved Kontorchef L. P. Frederiksen. 52 Sider. (Aarhus 1944).

Dansk Tidsskrift-Index. Niogtyvende Aargang 1943. Systematisk Fortegnelse over Indholdet af ca. 260 danske og en Del andre nordiske Tidsskrifter. Udarbejdet af Th. Døssing og Robert L. Hansen. Udgivet af Statens Bibliotekstilsyn. 434 Sider. (Kbhvn. 1944).

A/S Plantningsselskabet „Sønderjylland“. I Anledning af 25-Aarsdagen for Selskabets Stiftelse den 23. Oktober 1919. Ved H. r. Skodshøj. Udgivet af Plantningsselskabet „Sønderjylland“. 87 Sider. (Viborg 1944).

Korn. Af L. Rasmussen, Konsulent. Udgivet af Dansk Andels Gødningsforretning. 112 Sider. (Kbhvn. 1944).

Beretning om Arbejdet i Foreningerne af unge Landmænd paa Lolland 1. Oktober 1943—30. September 1944. Af Konsulent Sv. E. Sørensen. 16 Sider. (Maribo 1944).

Statens Jordlovsudvalg 1919—1944. Af Tormod Jørgensen. Udgivet af Statens Jordlovsudvalg. 187 Sider. (Kbhvn. 1944).

Beretning om De samvirkende danske Landboforeningers Virksomhed for Aaret 1943—44. Udarbejdet af Sekretariatet. 165 Sider. (Kbhvn. 1944).

Beretning fra Statens Planteavlssudvalg for Finansaaret 1943—44. Udarbejdet af Statens Planteavlskontor. 84 Sider. (Kbhvn. 1944).

18. *Beretning fra Statens Foderstofkontrol*. Ved A. C. Andersen, J. Gredsted Andersen og Harald M. Petersen. 98 Sider. (Kbhvn. 1944).

Statens Smørbedømmelser. Aarsberetning for 1943. 63 Sider. (Kbhvn. 1944).

Stambog (Register) over Heste af Frederiksborg- og Oldenborg-Race. Bind XV. Ved Statskonsulent Alf. L. Søndergaard. Udgivet af De samvirkende danske Landbo- og Husmandsforeningers Udvalg for Stambogsføring for Heste af Frederiksborg- og Oldenborg-Race. 180 Sider. (Slagelse 1944).

Stambog over Heste af belgisk Race. Bind XI. Hingste Nr. 816—923. — Hopper Nr. 4325—5286. Udarbejdet af Landskonsulent Holger Hansen. Udgivet af De samvirkende danske Landboforeningers Udvalg for Stambogsføring for Heste af belgisk Race. 125 + 256 Sider. Ill. (Odense 1944).

8. *Beretning om Aikomsundersøgelser over Orner af Dansk Landrace*. Af M. P. Østerlund-Madsen. Udgivet af De samvirkende danske Andelssvineslagterier. 17 + 97 Sider. Ill. (Kbhvn. 1944).

Fællesudvalget for Fjerkræavl. Beretning om Virksomheden 1943—44. Ved W. A. Kock. 8 Sider. Ill. (Kbhvn. 1944).

Arbejdsprøve med Kartoffelkogere. 94. Beretning fra Statens Redskabsudvalg. Afgivet af Dommerudvalget ved Knud Hansen. 51 Sider. Ill. (Kbhvn. 1944).

Beretning om Husholdningsarbejdet 1943—44. Udarbejdet af Konsulent Margrethe Nevald. Udgivet af De samvirkende Landboforeninger i Fyns Stift. 44 Sider. (Odense 1944).

Gasvand som Gødningsmiddel. Særtryk af Artikler i „Gasteknikeren“, udgivet af Dansk Gasteknisk Forening. 8 Sider. (Kbhvn. 1944).

Hvorledes starter, kører og vedligeholder jeg min Gas-Traktor. Af Niels Balle, Statskonsulent, Afdelingsingeniør ved Teknologisk Institut. Udgivet af Teknologisk Instituts Forlag. 38 Sider. (Kbhvn. 1944).

Landsforeningen til Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Aarsberetning 1943—44. 48 Sider. (Kbhvn. 1944).

Spredte Kræfter samles... Aalborg Amts Landboforening 1844—1944. Udarbejdet af Landboforeningens Redaktionsudvalg ved Børge Davidsen. 366 Sider. (Aalborg 1944).

Kartoflen. 3. Udg. 22 Aars Erfaringer fra Aktieselskabet De Danske Spritfabrikkers Forsøgsgaard „Frederikshøj“. Af Thøger Frederiksen. 267 Sider. (Kbhvn. 1944).

Studiekredsarbejde. Haandbog for Studiekredsledere. Af Ib Koch-Olsen. Udgivet af Dansk Folkeoplysnings Samraad. 224 Sider. (Kbhvn. 1944).

Livsforsikring. En Vejledning for alle, der vil sikre Familie og Fremtid. Af Bjørn Svensson. 119 Sider + Tavler. (Kbhvn. 1944).

213. *Beretning fra Forsøgslaboratoriet. Forsøgskvægbesætningen paa Favrholm igennem 15 Aar.* Ved Gisli Kristjánsson og K. Hansen. Statistiske Undersøgelser af Talmateriale. Ved P. S. Østergaard. Udgivet af Statens Husdyrbrugsudvalg. 79 Sider. (Kbhvn. 1944).

Oversigt over Forsøgslaboratoriets Arbejder i Aaret 1943—44. Beretning fra de enkelte Afdelinger. 96 Sider. (Kbhvn. 1944).

Byggekonsulenten. Raadgiver i Landbrugets Byggespørgsmaal. Under Redaktion af Willy Kernel og Holger Ærsøe. 255 Sider. (Kbhvn. 1944).

Beretning om Virksomheden indenfor Bornholms landøkonomiske Forening 1943—44. Udarbejdet af Sekretæren. 40 Sider. (Rønne 1944).

Ringkjøbing Amts Mejeriforening 1894 — 27. December — 1944. Udarbejdet af Statskonsulent Johs. Jensen. Udgivet af Ringkjøbing Amts Mejeriforening i Anledning af dens 50 Aars Jubilæum. 115 Sider. (Ringkjøbing 1944).

Beretning om Kontrol- og Kvægavlforeningernes Virksomhed paa Lolland-Falster 1. Oktober 1943 til 30. September 1944. Samlet og udarbejdet af Konsulent C. P. Knudsen og Assistent J. B. Vind, Nykøbing F. 120 Sider. (Nykøbing F. 1944).

Mindre Meddelelser.

Konsulentmødet.

Konsulentmødeudvalget har besluttet, at der ikke skal afholdes Konsulentmøde i 1945.

Hestehaar til de Blinde.

For nogen Tid siden opfordrede jeg paa Blindeinstitutternes Vegne Landmænd og andre Medborgere, som har Heste, til at tænke paa Det kgl. Blindeinstitut i København, naar Hestenes Manker og Haler skal klippes.

Baggrunden for denne Henvendelse er, at Institutet i København, som skal oplære blinde Mennesker i Børstenbinderi, ikke alene de unge, som har været blinde fra deres Fødsel eller tidligste Barndom, men ogsaa ældre, som har mistet Synet ved Sygdom eller Ulykker og saaledes foruden det haarde Slag, der har ramt dem, er henvist til at forsøge at lære et nyt Erhverv, i Praksis ikke er i Stand til at skaffe sig Hestehaar til Brug ved Undervisningen i Fremstilling af de mange forskellige Typer af Børster.

Dette er saa meget mere uheldigt, som Børstefremstillingen er den vanskeligste Del af Børstenbinderfaget, ligesom Behandlingen af Hestehaar kræver megen Øvelse for at kunne udføres af Blinde, saaledes at konkurrencedygtige Varer kan fremstilles heraf.

Blindeinstitutet har haft den store Glæde, at en Del Landboere har tænkt paa Institutet og sendt Hestehaar dertil. Men desværre er det endnu ikke tilstrækkeligt, thi der skal meget til, for at en systematisk Undervisning kan foretages Maaneder igennem af ca. 25 Mennesker.

Idet jeg paa Instituttets og dets Elevers Vegne bringer en hjertelig Tak til alle dem, som allerede har tænkt paa Arbejdet for de Blinde, opfordrer jeg endnu en Gang de af dette Blads Læsere, som har Mulighed derfor, til at tænke paa Det kgl. Blindeinstitut i København, naar deres Heste skal klippes.

For Fuldstændighedens Skyld nævner jeg, at alle Leverancer til Institutet afregnes efter de gældende Maksimalpriser.

W. Bøgh Christensen,
Administrationschef.

Landbrugets Prisforhold i November Maaned 1944.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i Kr. pr. 100 kg.

	1943			1944		
	Hele Aaret	Jan.-Novb. Md.	Novb. Md.	Jan.-Novb. Md.	Oktbr. Md.	Novb. Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk (ab Mejeri) ¹⁾	27,88	27,79	28,95	27,94	28,95	28,95
Smør, Notering	389	389	389	389	389	389
do. do. + Tillæg	445	445	445	445	445	445
Ost, 20 pCt.	199	199	199	199	199	199
Æg	245	243	270	238	264	264
Slagterisvin, (sl. V.)	268	267	272	272	272	272
do. do. 80½ kg og derover	284	283	288	288	288	288
Slagtekøer, Kbh., 1. Kl. (lev. V.)	129	129	129	130	130	130
Stude og Kvier, Esbjerg, 1. Kl. (lev. V.)	128	128	128	129	129	129
Smaagrise, Køge, Kr. pr. Stk. .	57	59	46	44	50	39
Kælvkøer, Odense, 1. Kl., Kr. pr. Stk. ²⁾	830	826	875	773	750	750
Unge Heste, Kr. pr. Stk.	2514	2515	2500	2775	2560	2525
Hvede	29,33	29,30	29,65	29,38	29,25	29,25
Rug	30,33	30,30	30,65	30,38	30,25	30,25
Byg, 2/r.	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Havre	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Hø	27,11	27,51	22,00	22,73	20,25	22,60
Kartofler, Sælgers St., Sjælland	14,06	14,06	13,60	17,38	20,00	21,00
Runkelroefrø	235	245	178	200	200	218
Kaalroefrø	343	386	163	180	200	230
Rødkløverfrø	759	796	520	591	633	640
Hvidkløverfrø	830	835	665	763	750	800
Hundegræsfrø	255	256	250	248	245	250
Alm. Rajgræsfrø ³⁾	195	200	165	161	160	165
Ital. do.	178	182	150	145	145	150
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	24,75	24,73	25,00	25,12	25,50	25,50
Sv. Ammoniak	26,65	24,63	24,90	24,82	25,20	25,20
40 pCt. Kaligødning	18,69	18,69	18,45	19,09	18,80	19,20

1) Inkl. Tillæg.

2) Bestaaet Tuberkulinprøven.

3) Tidlige Stammer.

Korn = Maksimalpriser.

Tabel 2. Prisindeks. (Femaaret 1909/14 = 100).

	1943			1944		
	Hele Aaret	Jan.- Novb. Md.	Novb. Md.	Jan.- Novb. Md.	Oktbr. Md.	Novb. Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	266	265	276	266	276	276
Smør, Notering	186	186	186	186	186	186
do. do. + Tillæg	213	213	213	213	213	213
Ost	349	349	349	349	349	349
Æg	208	206	229	202	224	224
Slagterisvin	291	290	296	294	295	294
Slagtekøer (København)	222	222	222	224	224	224
Stude og Kvier (Esbjerg)	210	210	210	211	211	211
Unge Heste (Odense)	341	341	339	377	347	343
Hvede	212	212	215	213	212	212
Rug	254	254	257	255	254	254
Byg, 2/r.	204	204	204	204	204	204
Havre	218	218	218	218	218	218
Hø	395	400	320	331	295	329
Kartofler, Sælgers St., Sjælland	375	375	363	463	533	560
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	128	128	130	130	132	132
40 pCt. Kaligødning	157	157	155	160	156	161
Vejede Prisindeks for:						
Mejeriprodukter	224	224	225	224	225	225
Husdyrprodukter, ialt	242	241	246	243	246	246
Korn	217	216	216	217	216	216
Planteprodukter, ialt	239	239	235	248	255	259
Landbrugsprodukter, ialt	242	241	246	243	247	247
Kunstgødning	164	165	158	159	158	159
Markfrø	371	371	371	289	289	289